

O B Č I N A
ČRNOMELJ

Trg svobode 3, 8340 Črnomelj
obcina@crnomelj.si
www.crnomelj.si

OBČINSKI SVET

K točki 8

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v septembru 2022

Zadeva: **INFORMACIJA O POSLOVANJU GOSPODARSKIH DRUŽB IN SAMOSTOJNIH PODJETNIKOV V OBČINI ČRNOMELJ V LETU 2021**

OBRAZLOŽITEV:

V skladu s programom dela Občinskega sveta občine Črnomelj v letu 2022 je predvidena obravnava Informacije o poslovanju gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj v letu 2021.

Informacijo so pripravile strokovne službe Javnega zavoda Razvojno informacijskega centra Bela krajina.

PREDLOG SKLEPA:

Občinskemu svetu občine Črnomelj predlagamo, da Informacijo o poslovanju gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj v letu 2021 obravnava in jo sprejme v predlagani vsebini.

Gradivo pripravila:

Vesna Fabina, RIC Bela krajina

Uvodna obrazložitev:

Tanja Peteh, OU

Predlagatelj:

Andrej Kavšek, župan, l.r.

Številka: 302-0007/2022

MNENJE ODBORA ZA GOSPODARSTVO IN KOMUNALNO INFRASTRUKTURO:

Odbor za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo je na svoji 25. redni seji, dne 19. 9. 2022 obravnaval gradivo »Informacija o poslovanju gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj v letu 2021«. Odbor na gradivo ni imel pripomb in Občinskemu svetu občine Črnomelj predlaga, da gradivo – Informacija o poslovanju gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj v letu 2021, obravnava in ga kot informacijo sprejme v predloženi vsebini.

Zapisala:

Tanja Peteh, l.r.

**Predsednik Odbora za gospodarstvo in
komunalno infrastrukturo
Samo Kavčič, l.r.**

INFORMACIJA

O POSLOVANJU GOSPODARSKIH DRUŽB IN

SAMOSTOJNIH PODJETNIKOV

V OBČINI ČRNOMELJ

V LETU 2021

Pripravila: Vesna Fabina

Črnomelj, avgust 2022

KAZALO

UVOD	1
POVZETEK	3
1. Osnovni podatki poslovanja gospodarskih subjektov v letu 2021	4
1.1 Položaj gospodarskih družb občine Črnomelj v letu 2021 v regiji JV Slovenija.....	4
1.2 Poslovanje gospodarskih subjektov občine Črnomelj v letu 2021.....	4
1.3 Delovno aktivno prebivalstvo v občini in indeks delovne migracije.....	5
2. Gospodarske družbe	5
2.1 Število gospodarskih družb.....	5
2.2 Zaposlovanje v gospodarskih družbah in brezposelnost	6
2.3 Čisti prihodki od prodaje	9
2.4 Sredstva.....	13
2.5 Čisti dobiček, čista izguba in neto poslovni izid družb	14
2.6 Povprečne plače.....	15
2.7 Neto dodana vrednost na zaposlenega (NDV na zaposlenega)	16
3 Poslovanje samostojnih podjetnikov v letu 2021	18

KAZALO TABEL

Tabela 1: Poslovanje gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj v letu 2021 ...	4
Tabela 2: Število delovno aktivnega in aktivnega prebivalstva v občini Črnomelj od leta 2009 po prebivališču in delovnem mestu	5
Tabela 3: Indeks delovne migracije za občino Črnomelj	5

KAZALO SLIK

Slika 1: Gibanje števila gospodarskih družb v občini Črnomelj	6
Slika 2: Gibanje števila zaposlenih v gospodarskih družbah v občini Črnomelj od leta 2007.....	7
Slika 3: Gibanje števila brezposelnih oseb v občini Črnomelj od leta 2009	8
Slika 4: Čisti prihodek od prodaje gospodarskih družb v občini Črnomelj od leta 2007	9
Slika 5: Delež prihodkov od prodaje na tujih trgih po velikosti gospodarskih družb	10

Slika 6: Gibanje prihodkov od prodaje gospodarskih družb občine Črnomelj po trgih od 2010 v mio EUR	11
Slika 7: Prihodki od prodaje na tujih trgih v celotnih prihodkih po velikosti GD za leto 2021.....	11
Slika 8: Prihodki od prodaje gospodarskih družb občine Črnomelj leta 2021 po dejavnostih.....	12
Slika 9: Delež sredstev na dan 31.12. 2021 po velikosti družb v občini Črnomelj	13
Slika 10: Prikaz vrednosti sredstev gospodarskih družb v občini Črnomelj po letih (v mio EUR).....	14
Slika 11: Znesek čistega dobička, čiste izgube in neto čistega rezultata gospodarskih družb v občini Črnomelj v letih 2009-2021	15
Slika 12: Primerjava povprečnih bruto plač: v občini Črnomelj, regiji JV Slovenija in v Sloveniji	16
Slika 13: Primerjava neto dodanih vrednosti na zaposlenega v 1000 EUR po posameznih letih	17
Slika 14: Poslovanje samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj v letih 2009-2021	20
Slika 15: Poslovni izid samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj.....	21

PRILOGE:

Priloga 1: Podatki o poslovanju GD in s.p. -jev v občini Črnomelj za leto 2021 (AJPES)

Priloga 2: Podatki o poslovanju GD po panogah v občini Črnomelj v letu 2021 (AJPES)

Priloga 3: Podatki o poslovanju s.p. -jev po panogah v občini Črnomelj v letu 2021 (AJPES)

SEZNAM KRATIC:

AJPES - Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve

GD – gospodarska družba

JV – jugovzhodna

NDV – neto dodana vrednost

RIC – Razvojno informativni center

RS – Republika Slovenija

s.p. - samostojni podjetnik

SURS - Statistični urad Republike Slovenije

ZGD - Zakon o gospodarskih družbah

ZRSZ – Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

UVOD

Namen in način zbiranja podatkov

Razvojno informacijski center (RIC) Bela krajina že od leta 2021¹ spremlja poslovanje gospodarskih subjektov in gibanje brezposelnosti v občini ter pripravlja Informacijo o poslovanju gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj, ki lahko služi kot podlaga pri odločanju in oblikovanju učinkovitejših ukrepov in spodbud za razvoj gospodarstva.

Podlaga za prikazane podatke so podatki pridobljeni od agencije AJPES na našo zahtevo. Pridobljeni podatki temeljijo na podatkih iz letnih poročil za leto 2021, ki so jih GD in s.p.-ji v skladu z ZGD-1 za namen državne statistike predložili AJPES - u do 3. 5. 2022.

Podatki zajemajo poslovni izid in premoženjsko finančni položaj GD (razen tistih, ki so v likvidacijskem ali stečajnem postopku), s. p.-jev s **sedežem na območju občine Črnomelj**¹ v letu 2021. Samostojni podjetniki, ki so po določbah o obdavčitvi dohodkov iz dejavnosti zakona, ki ureja dohodnino, obdavčeni na podlagi ugotovljenega dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov, ne predlagajo letnih poročil AJPES, zato njihovi podatki niso vključeni v to informacijo. **Podatki računovodskih izkazov slonijo na nerevidiranih poročilih**, kar pomeni, da se še lahko deloma spremenijo. V poročilu so uporabljeni še podatki ZRSZ o brezposelnosti in podatki SURS-a o delovno aktivnem prebivalstvu, delovnih migracijah, strukturi brezposelnih itd..

Nekaj pomembnejših podatkov za Slovenijo v letu 2021

Kot že predhodno leto je epidemija koronavirusa je globoko zaznamovala tudi leto 2021. Zaradi nje je vlada sprejela veliko odlokov, pravil, ukrepov, a so se gospodarski subjekti odlično prilagodili na razmere.

Nekaj pomembnejših podatkov za Slovenijo v letu 2021:

- Obseg industrijske proizvodnje se je povečal za 10,2 % (podatek je še začasen).
- Cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih so se povečale za 6,1 %.
- Cene življenjskih potrebščin so se povečale za 1,9 %.
- Vrednosti izvoza in uvoza sta se povečali, vrednost izvoza za 19,8 %, vrednost uvoza pa za 30,8 % (podatka sta še začasna).
- Pokritost uvoza z izvozom se je poslabšala, v letu 2021 je bila 93,9 %, v letu 2020 pa 102,7 %.
- Tudi v letu 2021 so bile obrestne mere na medbančnem denarnem trgu negativne.

---

¹ V Informaciji tako niso zajet pomembni zaposlovalci v občini Črnomelj: Družba Akrapovič, Polycom, Livar, d.d. in drugih, ki nimajo sedeža v občini.

- Stopnja registrirane brezposelnosti se je znižala, ob koncu leta je znašala 6,7 % (v regiji 6,4 %).

Poslovanje gospodarskih družb v regiji JV Slovenija

Poslovanje družb v regiji JV Slovenija je tradicionalno boljše in bolj stabilno od povprečja družb v državi. Tako je bilo tudi v letu 2021, na kar kažejo vrednosti izbranih kazalnikov gospodarnosti, donosnosti, produktivnosti in financiranja.

Po predloženih podatkih iz letnih poročil za leto 2021 so gospodarski subjekti vseh pravnoorganizacijskih oblik (družbe, samostojni podjetniki, zadruga) v regiji JV Slovenija:

- skupaj realizirali za 7,8 milijard evrov prihodkov, od tega 93 % družbe, 5 % podjetniki in 2 % zadruga;
- skupaj v povprečju zaposlovali 37 tisoč oseb, od tega 91 % družbe, 8 % podjetniki in 1 % zadruga.

V letu 2021 so bili realizirani skupni prihodki gospodarskih družb regije za 8 % višji kot v letu 2020. Med družbami v predelovalnih dejavnostih imajo največjo težo družbe, ki imajo glavno dejavnost proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic ali proizvodnja farmacevtskih surovin in preparatov (20 družb). S prodajo na tujih trgih so družbe ustvarile več kot dve tretjini vseh svojih prihodkov (77 %), najpomembnejši trg so bile države Evropske unije (EU). V primerjavi z letom poprej se je povečalo število družb, ki so ustvarile čisti dobiček in zmanjšalo število družb, ki so izkazale čisto izgubo. V letu 2021 pa so družbe povečale neto dodano vrednost. Ustvarile so je za 2,1 milijarde EUR oziroma za 5 % več kot v letu 2020. Višja je bila tudi neto dodana vrednost na zaposlenega, ki je znašala 61,5 tisoč EUR, kar je 8,4 tisoč več kot je slovensko povprečje. Število zaposlenih v družbah (več kot polovico jih je bilo zaposlenih v družbah predelovalnih dejavnosti) se je v letu 2021 povečalo za 1.007. Zvišale so se tudi povprečne plače (za 77 EUR), in sicer je povprečna mesečna (bruto) plača v družbah regije znašala 2.055 EUR in je bila precej višja (za 154 EUR) od povprečne plače v slovenskih družbah, ki je znašala 1.901 EUR.

POVZETEK

V občini Črnomelj je po podatkih AJ PES-a v letu 2021 poslovalo 7 gospodarskih subjektov več kot predhodno leto, skupaj 601. Od tega **267 gospodarskih družb** (9 več) in **334 samostojnih podjetnikov** (2 manj). Največ, 216 je bilo mikro družb, 46 majhnih in 5 srednjih gospodarskih družb.

Okrevanje gospodarstva se je nadaljevalo, kar se kaže v večjih prihodkih od prodaje, ki so se povečali za 25 %. Prihodki na tujih trgih so se povečali za 38 % in znašali 124 mio EUR. S tem se je delež prihodkov na tujih trgih povečal za 3,95 odstotne točke in znašal 41,89 %.

Boljši čisti neto rezultat so ustvarile tako gospodarske družbe kot tudi samostojni podjetniki. Gospodarske družbe so ustvarile 15,7 mio EUR neto čistega dobička, 6,9 mio EUR več kot predhodno leto, samostojni podjetniki so ga povečali za slabega pol milijona EUR in je znašal 3,1 mio EUR.

Neto dodana vrednost na zaposlenega je v gospodarskih družbah občine Črnomelj v letu 2021 znašala 40.868,35 EUR, kar je 16 % več od predhodnega leta, s čimer se je nekoliko zmanjšal zaostanek za državnim povprečjem – za 2,6 odstotne točke, še bolj pa se je zmanjšal zaostanek za regijskim povprečjem – za 8,25 odstotne točke.

Število zaposlenih v gospodarskih družbah se je povečalo za 5 % pri samostojnih podjetnikih za 3 %. Skupaj so zaposlovali 2.285 oseb. Najpomembnejše zaposlovalke so bile majhne družbe, saj so zaposlovale 886 oseb, 21 več kot preteklo leto ali skoraj 46 % zaposlenih v gospodarskih družbah.

Stopnja brezposelnosti je bila decembra v občini Črnomelj 9,6%, 2,3 odstotne točke manj kot decembra 2020. Na ZRSZ je bilo prijavljenih 649 brezposelnih oseb, kar je 153 oseb manj kot decembra 2020.

Največ gospodarskih družb (64) je poslovalo na področju **C Predelovalne dejavnosti**. Zaposlovale so 941 oseb, 14 % več kot predhodno leto. Ustvarile so 103,69 mio EUR prihodkov od prodaje, kar je za 27,5 mio EUR ali 36 % več kot predhodno leto. V prihodkih vseh gospodarskih družb to predstavlja 40,7 %. Prihodki na tujih trgih so se jim povečali za 44 % in prodaja na tujih trgih je dosegla 61 % vseh prihodkov od prodaje. Pomembnejše dejavnosti gospodarskih družb so bile še **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil** (55 GD), **F Gradbeništvo** (34 GD) in **M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti** (33 GD).

Največ samostojnih podjetnikov je delovalo v dejavnosti **F Gradbeništvo** (79 s.p.), sledi **C Predelovalna dejavnost** (59 s.p.), **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil** (46 s.p.) in **I Gostinstvo** (39 s.p.).

1. Osnovni podatki poslovanja gospodarskih subjektov v letu 2021

1.1 Položaj gospodarskih družb občine Črnomelj v letu 2021 v regiji JV Slovenija

- V občini Črnomelj je **poslovalo** 9,8 % gospodarskih družb regije (predhodno leto 9,5 %).
- Zaposlovale so 5,8 % **zaposlenih** v gospodarskih družbah regije (predhodno leto 5,7).
- Razpolagajo z 2,9 % **sredstev** gospodarskih družb regije (predhodno leto 2,64).
- Ustvarile 3,6 % **čistih prihodkov od prodaje** gospodarskih družb v regiji (predhodno leto 2,99 %).
- Dosegle 2,6 % **prihodkov** gospodarskih družb regije **na tujih trgih** (predhodno leto 1,95).
- Dosegle 3,88 % **neto dodane vrednosti** gospodarskih družb regije (predhodno leto 3,32).

1.2 Poslovanje gospodarskih subjektov občine Črnomelj v letu 2021

V občini Črnomelj je po podatkih AJ PES-a v letu 2021 poslovalo **601** gospodarskih subjektov, kar je 7 več kot predhodno leto. Od tega je bilo **267 gospodarskih družb** (9 več kot predhodno leto) in **334 samostojnih podjetnikov** (2 manj kot predhodno leto). Skupaj so zaposlovali 2.285 oseb, kar je 105 oseb oziroma 5 % več kot predhodno leto. Ustvarili so **296 mio EUR** prihodkov od prodaje, kar je 59,4 mio EUR ali 25 % več kot predhodno leto. Na tujih trgih so ustvarili **124 mio EUR** prihodkov, kar je 34,2 mio EUR ali 38 % več. Delež prodaje na tujih trgih se je povečal za 3,95 odstotne točke in je znašal **41,89 %** od celotnih prihodkov od prodaje. Razpolagali so s **221 mio EUR** sredstev, kar je za 16 % več kot predhodno leto. Osnovni podatki poslovanja gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj v letu 2020 so razvidni v Tabeli 1.

Tabela 1: Poslovanje gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj v letu 2021

Gospodarske družbe in s.p.	Število 2020	Število 2021	Indeks 21/20	Zaposleni 2020	Zaposleni 2021	Indeks 21/20	Delež v %	Prihodki od prodaje v mio EUR 2020	Prihodki od prodaje v mio EUR 2021	Indeks 21/20	Delež v %	Prihodki na tujih trgih v mio EUR 2020	Prihodki na tujih trgih v mio EUR 2021	Indeks 21/20	Delež v % (od celotnih prihodkov subjektov)	Delež (%) svojih prihodkov na tujih trgih 2021	Poveč./zmanj. deleža v odstotkih	Sredstva na dan 31.12.2020 v mio EUR	Sredstva na dan 31.12.2021 v mio EUR	Indeks 21/20	Delež v %
Sp	336	334	99	330	340	103	14,9	35,8	41,0	114	13,9	4,2	4,0	95	3,2	9,76	-1,99	24,1	25,0	104	11,3
Mikro	211	216	102	475	459	97	20,1	31,0	38,0	123	12,8	2,8	5,0	176	4,0	13,16	4,00	40,3	42,0	104	19,0
Majhne	42	46	110	866	887	102	38,8	87,0	120,0	138	40,5	37,2	58,0	156	46,8	48,33	5,62	66,2	82,0	124	37,1
Srednje	5	5	100	509	599	118	26,2	82,8	97,0	117	32,8	45,6	57,0	125	46,0	58,76	3,72	59,4	72,0	121	32,6
Velike	0	0	/	0	0	/	0,0	0,0	0,0	/	0,0	0,0	0,0	/	/	/	/	0,0	0,0	/	0,0
Skupaj GD	258	267	103	1.851	1.945	105	85,1	200,8	255,0	127	86,1	85,6	120,0	140	96,8	47,06	4,44	165,9	196,0	118	88,7
Skupaj GD+sp	594	601	101	2.180	2.285	105	100,0	236,6	296,0	125	100,0	89,8	124,0	138	100,0	41,89	3,95	190,0	221,0	116	100,0

Vir: AJ PES, Letna poročila za leti 2020 in 2021, preračun RIC Bela krajina

V občini Črnomelj je v letu 2021 poslovalo 334 samostojnih podjetnikov in tako predstavljajo več kot polovico poslovnih subjektov, zaposlujejo slabih 15 % vseh zaposlenih v gospodarskih subjektih ter ustvarijo slabih 14 % vseh prihodkov. Njihovi prihodki na tujih trgih predstavljajo 9,8 % od prihodkov od prodaje ali 3,2 % od prodaje na tujih trgih vseh poslovnih subjektov. Med gospodarskimi družbami prevladujejo mikro družbe (216), ki v povprečju zaposlujejo 2,1 osebe, 0,15 osebe manj kot predhodno leto. Največji delež prihodkov od prodaje ustvarijo majhne družbe, dobrih 40 %, tudi zaposlujejo največ, 38,8 % vseh zaposlenih v gospodarskih subjektih in razpolagajo z največ, dobrih 37 % vseh sredstev gospodarskih subjektov. Srednje družbe ustvarijo največ prihodkov na zaposlenega – slabih 162 tisoč EUR.

Informacija o poslovanju gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj v letu 2021

1.3 Delovno aktivno prebivalstvo v občini in indeks delovne migracije

Delovno aktivno prebivalstvo po prebivališču se je v letu 2022 v občini Črnomelj povečalo za 147 oseb glede na predhodno leto. Še bolj pa se je povečalo delovno aktivno prebivalstvo po delovnem mestu, za 192 oseb. Tabela 2 prikazuje število aktivnega prebivalstva po letih v občini Črnomelj po delovnem mestu in mestu prebivališča. Podatki zajemajo stanje 31.12.

Tabela 2: Število delovno aktivnega in aktivnega prebivalstva v občini Črnomelj od leta 2009 po prebivališču in delovnem mestu

Prebivalstvo	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Delovno aktivno prebivalstvo po DM - SKUPAJ	4.731	4.677	4.642	4.134	4.248	3.955	3.795	3.902	4.202	4.241	4.476	4.360	4.552
- Zaposlene osebe - SKUPAJ - po DM	4.004	3.998	3.922	3.363	3.433	3.194	3.163	3.300	3.542	3.524	3.808	3.790	3.988
- Samozaposlene osebe - SKUPAJ	727	679	720	771	815	761	632	602	660	717	668	570	564
- Samozaposlene osebe brez kmetov	322	319	322	308	329	349	350	368	375	379	375	381	393
- Samozaposlene osebe - kmetje	405	360	398	463	486	412	282	234	285	338	293	189	171
Delovno aktivno prebivalstvo po prebivališču	6.098	6.043	5.851	5.456	5.539	5.478	5.332	5.597	6.031	6.199	6.110	5.955	6.102
Brezposelni	932	912	1.146	1.413	1.483	1.482	1.438	1.080	874	775	745	802	649
Aktivno prebivalstvo	7.030	6.955	6.997	6.869	7.022	6.960	6.770	6.677	6.905	6.974	6.855	6.757	6.751
Stopnja brezposelnosti	13,3	13,1	16,4	20,6	21,1	21,3	21,2	16,2	12,7	11,1	10,9	11,9	9,6

Vir: SURS

V Tabeli 3 so vrednosti indeksa delovne migracije, ki prikazuje razmerje med številom delovno aktivnega prebivalstva po občini delovnega mesta, napram delovno aktivnega prebivalstva po občini prebivališča² pomnoženo s 100. Na nek način prikazuje kolikšen odstotek delovnih mest je na razpolago v občini za aktivno prebivalstvo občine. Prvič po letu 2013 je v občini na razpolago delovnih mest za več kot 75 % aktivnega prebivalstva. Indeks delovne migracije je kazalnik, ki prikazuje prostorske enote z bolj izrazitim delovnim ali bolj izrazitim bivalnim značajem. Občina Črnomelj je bolj bivalno območje, kjer je izražen primanjkljaj delovnih mest glede na število delovno aktivnega prebivalstva. Na delo zunaj občine odhaja še vedno 47,4 % delovno aktivnega prebivalstva.

Tabela 3: Indeks delovne migracije za občino Črnomelj

Kazalnik/ Leto	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Indeks delovne migracije	77,2	77,1	79,0	74,4	75,5	70,8	70,4	69,0	68,8	67,4	73,1	73,9	75,7
Delovni migranti [brez kmetov], ki delajo zunaj občine prebivališča (% od delovno aktivnega prebivalstva)	39,4	40,1	39,5	43,1	42,6	47,5	47,8	48,6	50,5	50,5	48,9	48,5	47,4

Vir: SURS

2. Gospodarske družbe

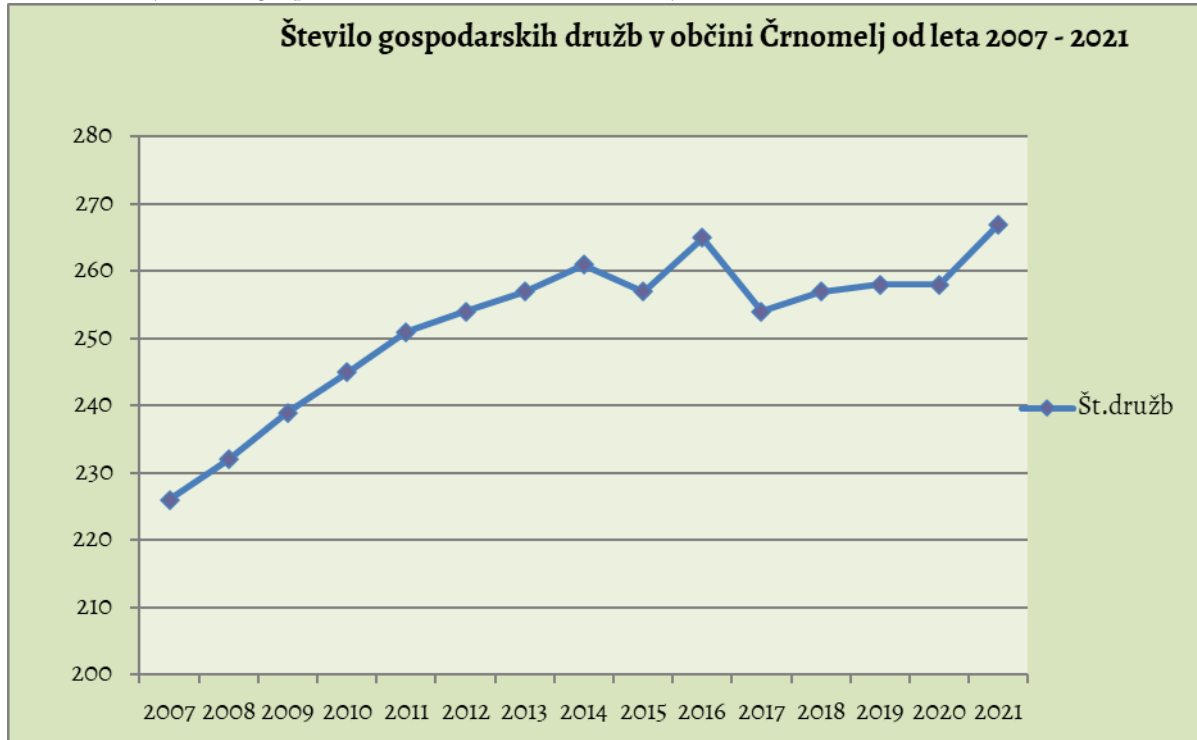
2.1 Število gospodarskih družb

V občini Črnomelj je leta 2020 poslovalo **267 gospodarskih družb**, 9 več kot predhodno leto. Največ, kar 216, je bilo mikro družb, katerih število je za 5 večje od predhodnega leta. Notranjo rast družb kaže

² Indeks ne upošteva kmetov, ne v števcu, ne v imenovalcu

tudi povečanje majhnih družb, delovale so 4 več, skupno 46. Enako kot v letu 2020 je delovalo 5 srednjih družb. Že od leta 2014 v občini Črnomelj ne deluje nobena velika družba. Slika 1 prikazuje gibanje števila družb od leta 2006 v občini Črnomelj.

Slika 1: Gibanje števila gospodarskih družb v občini Črnomelj

Vir: AJPES, Letna poročila za leta 2007 - 2021.

Kot že vrsto let je največ gospodarskih družb v letu 2021 (skoraj 24 %) poslovalo na področju **C Predelovalne dejavnosti** in sicer 64, 1 manj kot predhodno leto. Sledi **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil**, v tej dejavnosti je delovalo 55 gospodarskih družb, ena več kot predhodno leto. Po številu družb sledi **F Gradbeništvo**, v tej dejavnosti je poslovalo 34 gospodarskih družb (ena več od predhodnega leta). V dejavnosti **M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti** je poslovalo 33 družb, ena manj kot predhodno leto. Nad 20 gospodarskih družb je poslovalo še v dejavnosti **I Gostinstvo**, v kateri se je tudi najbolj povečalo število družb, za 5 in je v letu 2021 v tej dejavnosti skupaj delovalo 23 gospodarskih družb. V dejavnostih **H Promet in skladiščenje** je delovalo 19 gospodarskih družb. V ostalih dejavnostih je delovalo nekaj ali zgolj ena gospodarska družba.

2.2 Zaposlovanje v gospodarskih družbah in brezposelnost

V letu 2021 so gospodarske družbe v občini zaposlovale **1.945³ oseb**, kar je 5 % ali 94 zaposlenih več kot leta 2020.

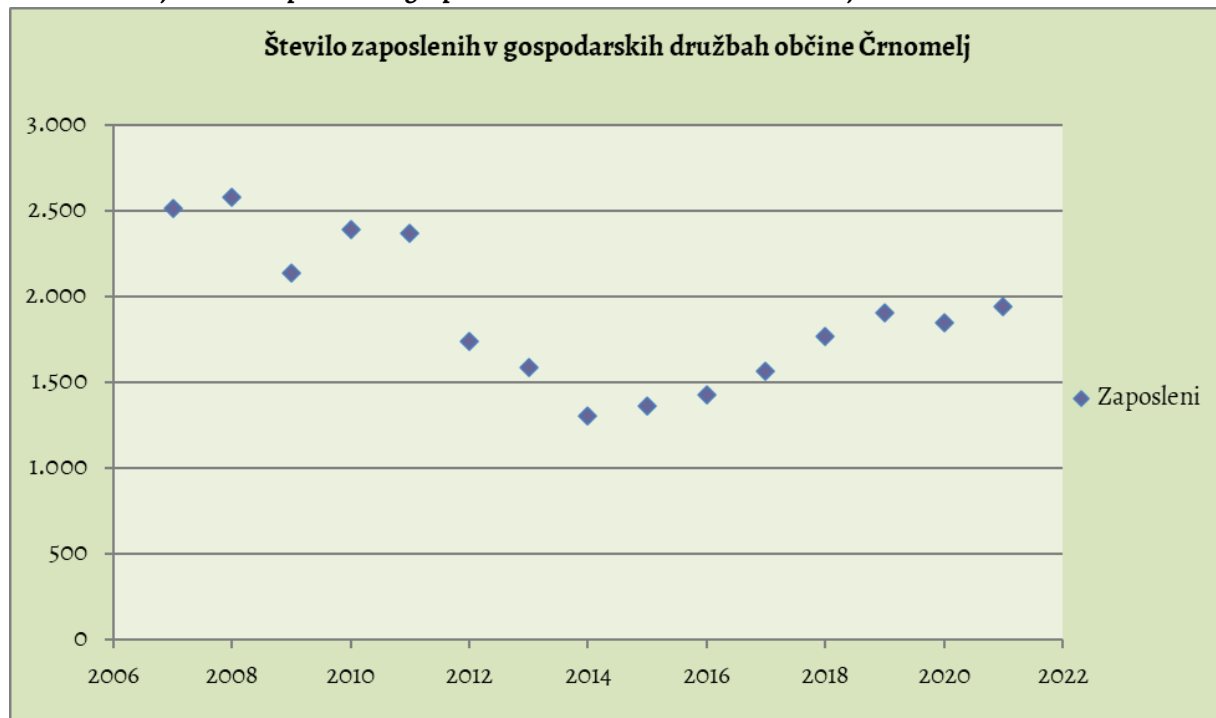
³ Število predstavlja povprečno število zaposlenih na podlagi opravljenih delovnih ur v obračunskem obdobju.

Po velikosti družb so bile najpomembnejše zaposlovalke so majhne družbe, saj so zaposlovale 887 oseb, 21 več kot predhodno leto ali 45,6 % zaposlenih v gospodarskih družbah. Srednje družbe so najbolj povečale število zaposlitev, za 18 %. Zaposlovale 599 oseb, kar je 90 več predhodno leto in zaposlujejo skoraj 31 % zaposlenih v gospodarskih družbah. Mikro družbe so zaposlovale 459 oseb in so edine zmanjšale zaposlitve in sicer za 16 oseb ali 3 %.

Po dejavnostih so največ zaposlovale gospodarske družbe v **C Predelovalni dejavnosti**, 48,4 % vseh zaposlenih v gospodarskih družbah, kar je 941 oseb ali 117 oseb več kot predhodno leto. Sledijo družbe v dejavnosti **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil**, ki so zaposlovale 261 oseb, 9 več kot predhodno leto in **F Gradbeništvo**, ki je zaposlovalo 256 oseb, kar 39 manj od predhodnega leta, kar je tudi največje zmanjšanje. 8 zaposlitev več je bilo v dejavnosti **H Promet in skladiščenje**, ki je v letu 2021 zaposlovala 183 oseb. Več kot 10 oseb je bilo zaposlenih še v dejavnostih: **M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti** (88), **I Gostinstvo** (71), **E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja** (67), **N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti** (40) in **A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo** (12). Edina dejavnost v kateri ni bilo zaposlitev je bila **J Informacijske in komunikacijske dejavnosti**.

Gibanje števila zaposlenih v gospodarskih družbah v občini Črnomelj od leta 2007 do leta 2021 prikazuje Slika 2.

Slika 2: Gibanje števila zaposlenih v gospodarskih družbah v občini Črnomelj od leta 2007 do leta 2021

Vir: AJPES, Letna poročila za leta 2007 - 2021.

Brezposelnost

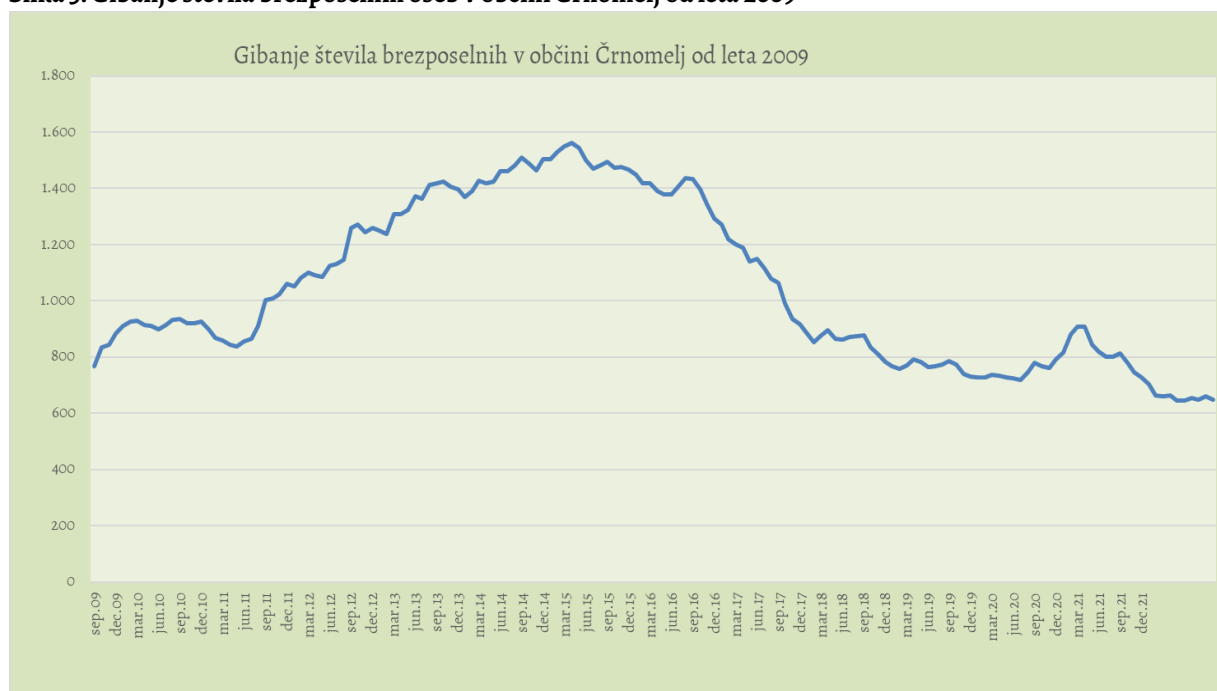
Decembra 2021 je znašala stopnja brezposelnosti v občini Črnomelj 9,6%, 2,3 odstotne točke manj kot decembra 2020. Na ZRSZ je bilo prijavljenih 649 brezposelnih oseb (153 oseb manj kot decembra 2020). Stopnja brezposelnosti je bila decembra 2021 večja pri ženskah – 11 % (2,3 odstotne točke manj kot decembra predhodno leto), pri moških je znašala 8,6 % (2,2 odstotne točke manj od predhodnega leta).

Na ZRSZ je bilo decembra 2021 največ brezposelnih oseb s prvo in drugo stopnjo izobrazbe, in sicer 336 oseb, kar je 46 maj kot preteklo leto, predstavlja pa skoraj 52 % vseh brezposelnih oseb. 154 oseb ali 23,7 % vseh brezposelnih v občini je imelo tretjo ali četrto stopnjo oziroma nižje in srednje poklicno izobraževanje, 100 oseb ali 36 oseb več kot preteklo leto je imelo peto stopnjo izobrazbe in so predstavljali 15 % vseh brezposelnih. 59 iskalcev zaposlitve (5 manj kot preteklo leto) je imelo višjo in visoko izobrazbo, predstavljali so 9 % brezposelnih oseb.

Po starosti so prevladovali brezposelne osebe nad 55 let, decembra 2021 jih je bilo v občini 216, 24 manj kot leto poprej. Sledita skupini med 30 in 39 let ter skupina 40-49 let s 133 oziroma 110 brezposelnimi osebami. V skupini med 15 in 24 let je bilo 91 brezposelnih oseb, v skupini 25 do 29 je bilo 58 brezposelnih oseb in v starostni skupini 50-54 let je bilo 41 brezposelnih oseb. V vseh skupinah je bilo maj brezposelnih kot predhodno leto.

Decembra 2020 je bilo od 649-ih brezposelnih oseb 326 oseb brezposelnih 12 ali več mesecev, kar je 157 manj kot preteklo leto, od tega pri 262-ih osebah traja brezposelnost tri ali več let, enako kot preteklo leto. Gibanje števila brezposelnih oseb v občini od leta 2009 prikazuje Slika 3.

Slika 3: Gibanje števila brezposelnih oseb v občini Črnomelj od leta 2009

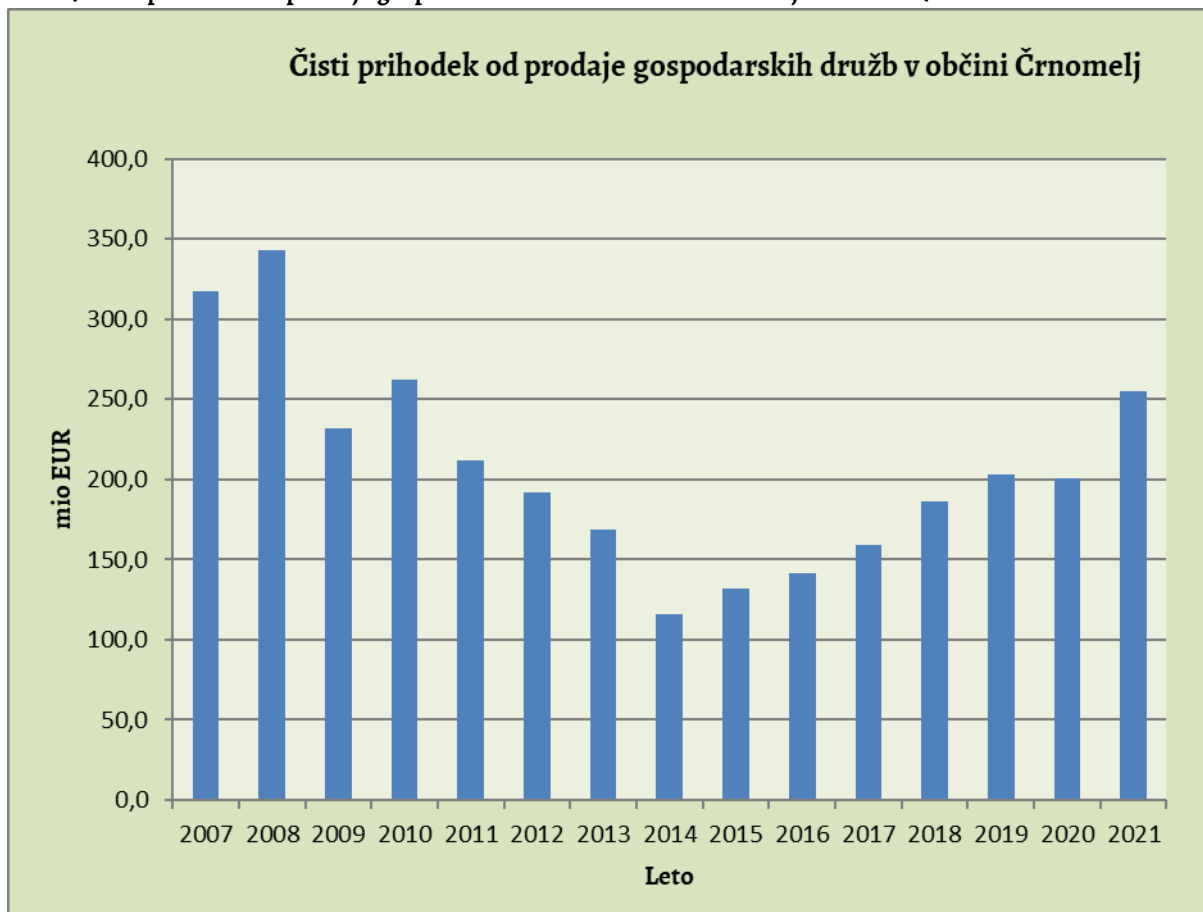

Vir: SURS, ZRSZ.

2.3 Čisti prihodki od prodaje

Prihodek od prodaje gospodarskih družb v občini Črnomelj raste in je v letu 2021 dosegel **255 mio EUR čistih prihodkov od prodaje**, kar je slabih 27 % več kot predhodno leto. Slika 4 prikazuje gibanje čistega prihodka od prodaje gospodarskih družb v občini Črnomelj od leta 2007.

Slika 4: Čisti prihodek od prodaje gospodarskih družb v občini Črnomelj od leta 2007

Vir: AJPES, Letna poročila za leta 2007 - 2021.

Najbolj so prihodke od prodaje glede na preteklo leto povečale majhne družbe, za 33 mio EUR ali za 38 % in so znašali dobrih 120 mio EUR kar je več kot 47 % prihodkov od prodaje vseh gospodarskih družb (kar je za 3,7 odstotne točke več kot predhodno leto). Srednje družbe so ustvarile 97 mio EUR prihodkov od prodaje, kar je 17 % več od predhodnega leta ali 38 % prihodkov prodaje vseh družb. V mikro družbah so se prihodki od prodaje povečali za 23 % in znašali 38 mio EUR.

Tako kot so večje prihodke od prodaje dosegle vse gospodarske družbe po velikosti, so se tudi glede na dejavnost prihodki povečali v vseh, razen v **N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti**, kjer so se zmanjšali za 5 % in dosegli slab 1 mio EUR. Največ prihodkov od prodaje so ustvarile gospodarske družbe v **C Predelovalnih dejavnosti**, 103,7 mio EUR, kar je za 27,5 mio EUR ali 36 % več kot predhodno leto. V prihodkih vseh gospodarskih družb to predstavlja 40,7 % ali 2,7 odstotne točke več kot predhodno leto. Sledi **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil** s 59,5 mio EUR ali 7,5 % več kot leto poprej, njihov prihodek od prodaje predstavlja 23,4 % (4,6 odstotne točke manj kot

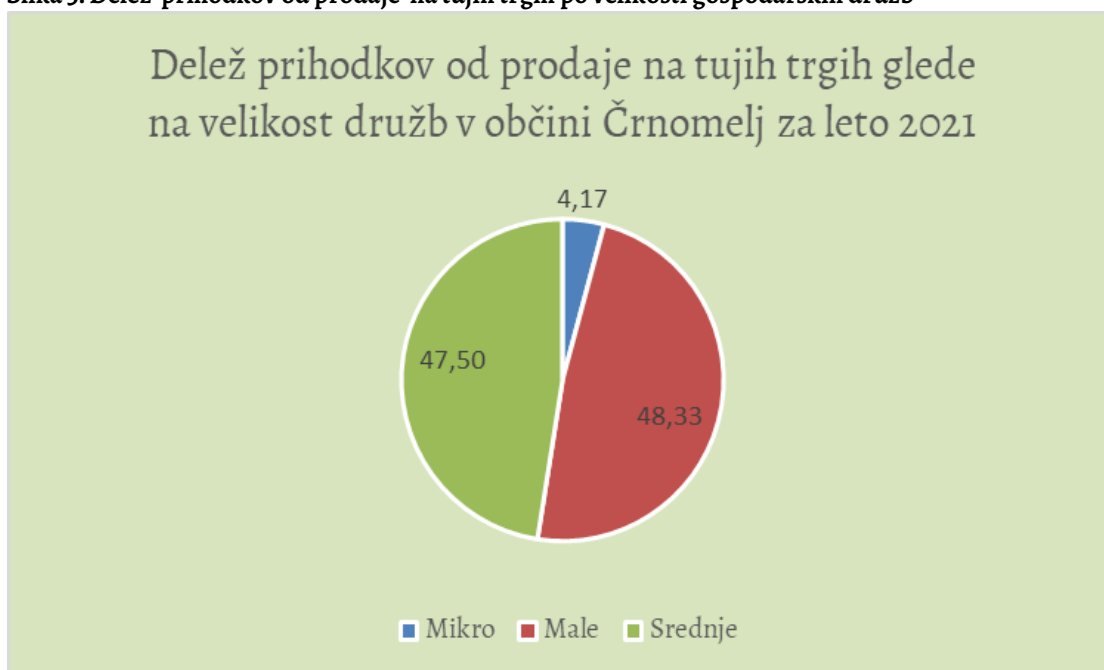
Informacija o poslovanju gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj v letu 2021

predhodno leto) prihodkov vseh gospodarskih družb. Sledi dejavnost **M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti**, v kateri so se prihodki povečali za 82,4 % in je dosegla prihodke od prodaje v višini 30,9 mio EUR. Nad 10 mio EUR prihodkov od prodaje so dosegli še v dejavnostih: **H Promet in skladiščenje** (26,2 mio EUR) in **F Gradbeništvo** (18,1 mio EUR). Nad 1 mio EUR prihodkov od prodaje pa so imeli še v dejavnostih: **E Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja** (5,7 mio EUR), **A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo** (3,4 mio EUR) in **I Gostinstvo** (3,2 mio EUR). Slika 8 prikazuje prihodke od prodaje gospodarskih družb občine Črnomelj leta 2021 po dejavnostih.

Prihodki od prodaje gospodarskih družb na tujih trgih so po letih naglega upadanja že sedmo leto v porastu. Na tujih trgih so gospodarske družbe iz občine Črnomelj ustvarile **120,3 mio EUR** prihodkov od prodaje ali 40 % več kot predhodno leto. Prihodek na tujih trgih vseh družb predstavlja **47,25 %** vseh prihodkov od prodaje, kar je za 4,63 odstotne točke več kot predhodno leto. Največ prihodkov so na tujih trgih ustvarile **majhne družbe**, za 58 mio EUR. Te so povečale svoje prihodke na tujih trgih za 56 odstotkov in dosegle 48,33 % prihodkov od prodaje na teh trgih, kar je 5,6 odstotne točke več kot predhodno leto. **Srednje družbe** so povečale prihodke od prodaje na tujih trgih za 25 % in dosegle na teh trgih 57 mio EUR prihodkov, kar znaša 47,5 % prodaje na tujih trgih vseh gospodarskih družb in skoraj 59 % od prihodkov celotne prodaje srednjih družb (3,7 odstotne točke več kot predhodno leto). **Mikro družbe** so dosegle prihodke od prodaje na tujih trgih v višini 5 mio EUR, kar je za 76 % več kot predhodno leto in so dosegli z izvozom 13,16 % njihove prodaje, kar je 4 odstotne točke več.

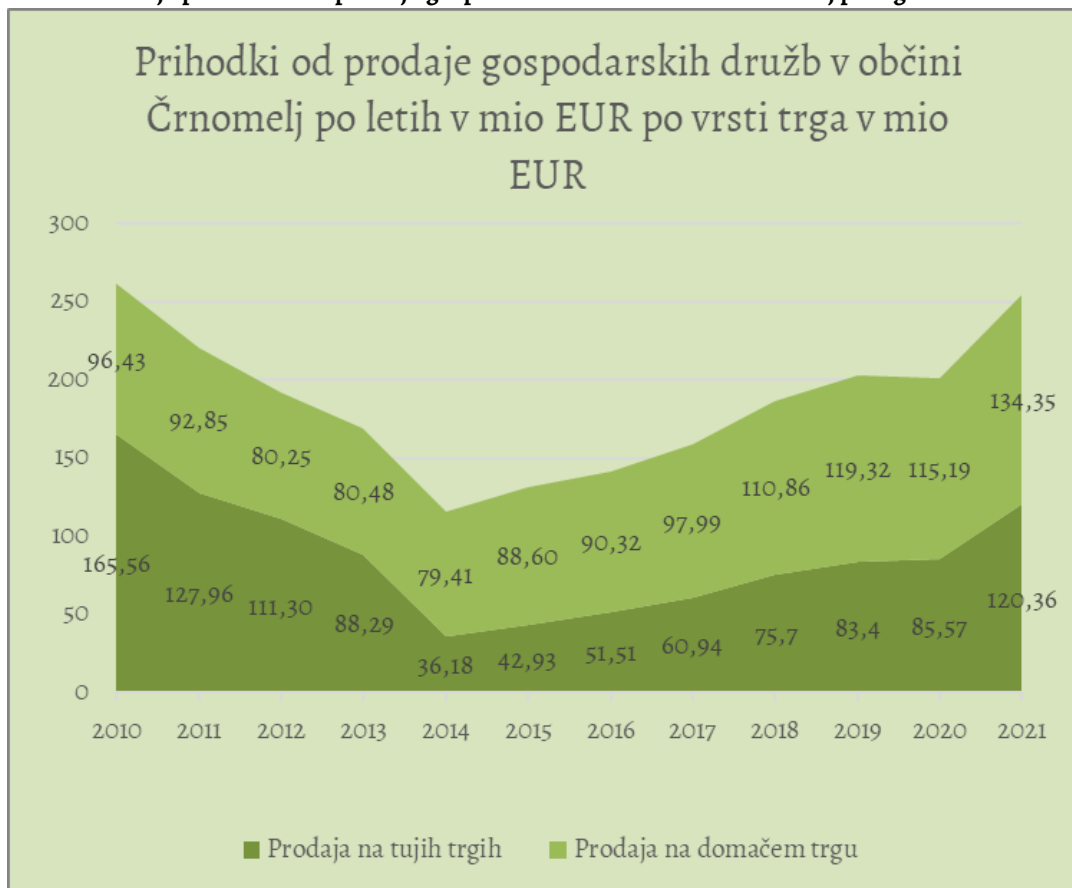
Delež prihodkov gospodarskih od prodaje na tujih trgih po velikosti gospodarskih družb za leto 2021 prikazuje Slika 5. Slika 6 prikazuje gibanje prihodkov od prodaje gospodarskih družb v občini Črnomelj po trgih od leta 2010. Slika 7 prikazuje deleže prihodkov od prodaje na tujih in domačem trgu družb glede na velikost.

Slika 5: Delež prihodkov od prodaje na tujih trgih po velikosti gospodarskih družb

Vir: AJ PES 2022, Letna poročila za leto 2021, preračun RIC Bela krajina.

Slika 6: Gibanje prihodkov od prodaje gospodarskih družb občine Črnomelj po trgih od 2010 v mio EUR

Vir: AJPES, Letna poročila za leta 2010 – 2021, preračun RIC Bela krajina.

Slika 7: Prihodki od prodaje na tujih trgih v celotnih prihodkih po velikosti GD za leto 2021

Vir: AJPES, Letna poročila za 2021, preračun RIC Bela krajina.

Z vidika dejavnosti so največ prihodkov na tujih trgih ustvarile družbe, ki delujejo v **C Predelovalne dejavnosti**, in sicer 63,3 mio EUR, kar predstavlja 52,5 % vseh prihodkov od prodaje gospodarskih družb občine Črnomelj na tujih trgih. Svoje prihodke na tujih trgih so povečale kar za 44 % glede na predhodno leto in na tujih trgih dosegle 61 % svojih prihodkov od prodaje. Gospodarske družbe iz vseh dejavnosti niso ustvarile prihodkov na tujih trgih, poleg predelovalne dejavnosti so prihodke od prodaje na tujih trgih ustvarili še: **M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnost** (24,6 mio EUR, 79,2 % svojih prihodkov od prodaje), **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil** (13,3 mio EUR, 22,3 % svojih prihodkov od prodaje), **H Promet in skladiščenje** (13 mio EUR, 49,6 % prihodkov

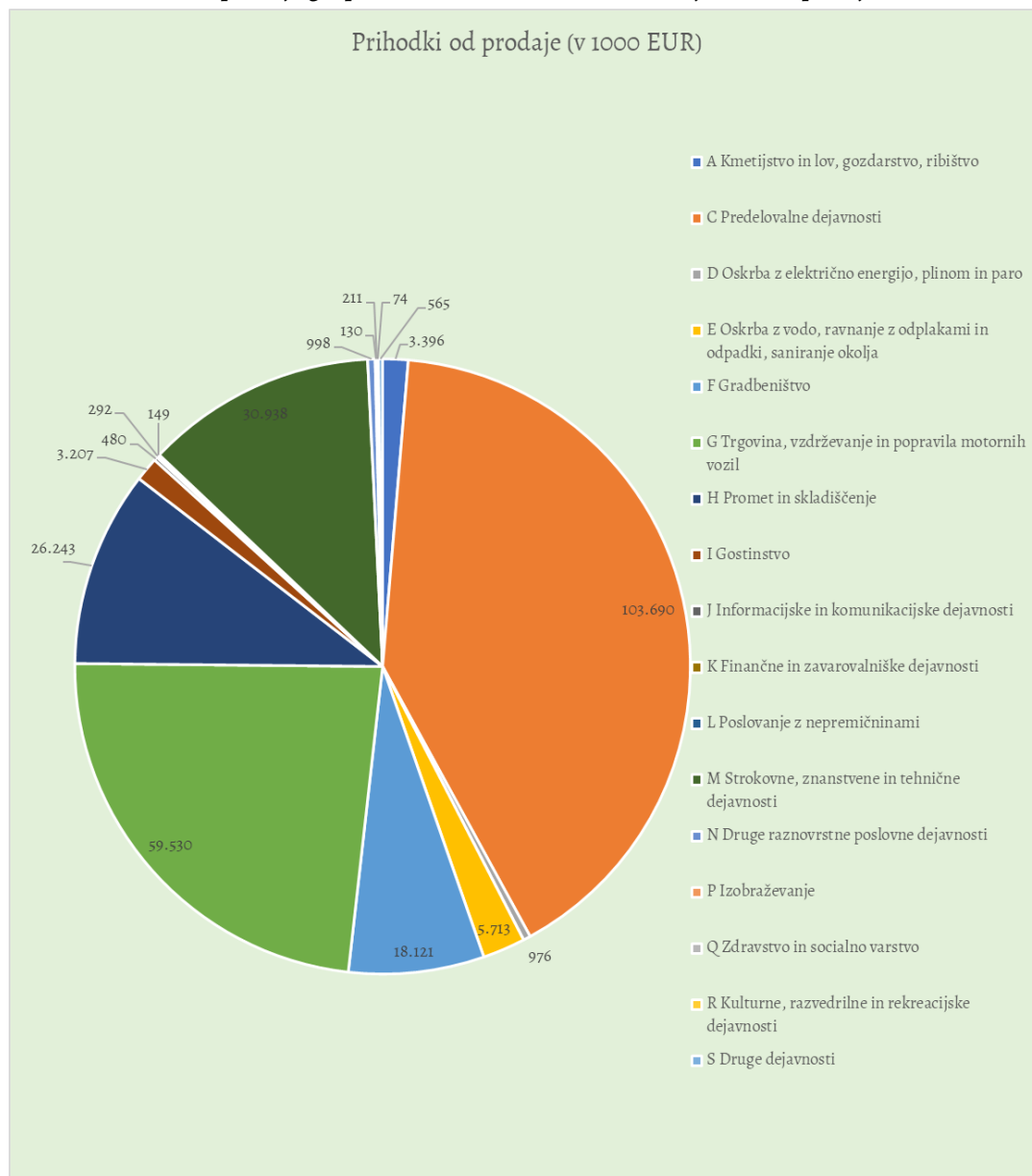
Informacija o poslovanju gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj v letu 2021

od prodaje), **F Gradbeništvo** (4,1 mio EUR, 22,4 % prihodkov od prodaje), **A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo** (1,6 mio EUR, 48 % prihodkov od prodaje), po nekaj tisoč pa še **J Informacijske in komunikacijske dejavnosti** (424 tisoč EUR, 88,3 % prihodkov od prodaje), **N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti** (109 tisoč EUR, 10,8 % prihodkov od prodaje), **S Druge dejavnosti** (11 tisoč EUR, 2 % prihodkov od prodaje) in **I Gostinstvo** (10 tisoč EUR, 0,3 % prihodkov od prodaje).

Brez prihodkov na tujih trgih so poslovali v dejavnostih: D Oskrba z električno energijo, plinom in paro, E Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja, K Finančne in zavarovalniške dejavnosti, L Poslovanje z nepremičninami, P Izobraževanje, Q Zdravstvo in socialno varstvo, R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti.

Slika 8: Prihodki od prodaje gospodarskih družb občine Črnomelj leta 2021 po dejavnostih

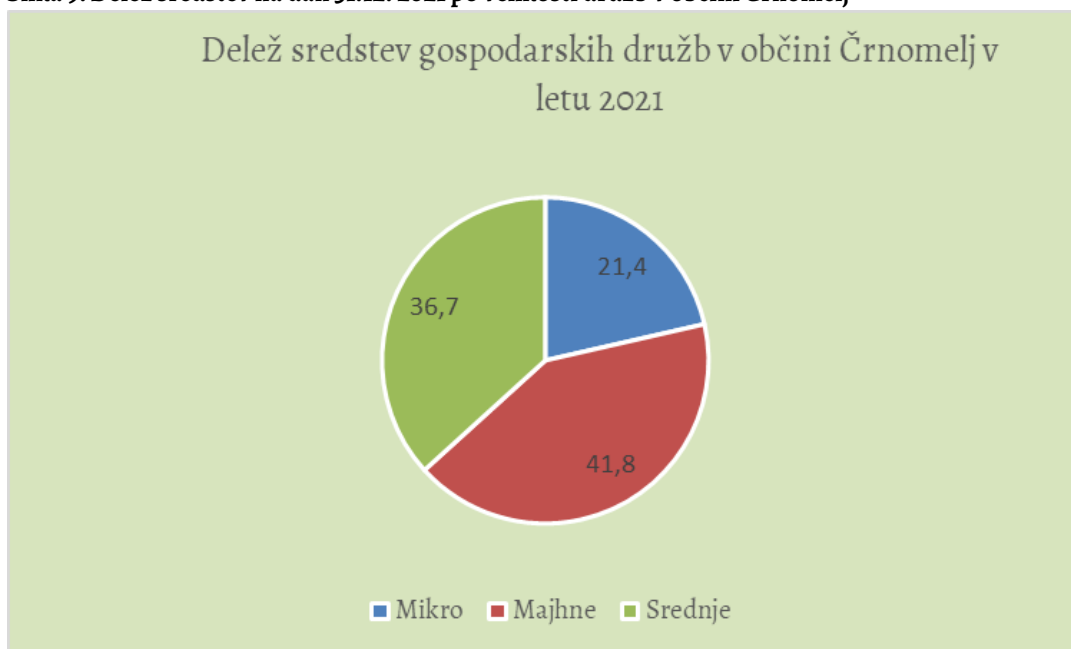
VIR: AJPES, Letna poročila za 2021, preračun RIC Bela krajina.

2.4 Sredstva

Ob koncu leta 2021 so imele gospodarske družbe v občini Črnomelj **196 mio EUR sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev** ali za 30,1 mio EUR oziroma 18% več kot leta 2020.

Z največ sredstvi, 82 mio EUR, so ponovno razpolagale majhne družbe, kar predstavlja skoraj 42 % vseh sredstev gospodarskih družb. Majhne družbe so tudi najbolj povečale sredstva – za 24 %. Srednje družbe so sredstva povečale za 21 % in so ob koncu leta razpolagale z 72 mio EUR sredstev, kar v strukturi sredstev vseh gospodarskih družb predstavlja slabih 36,7 %. V mikro družbah so se sredstva povečala za 4 %. Razpolagali so z 42 mio EUR sredstev ali z 21,4 % sredstev gospodarskih družb v občini Črnomelj. Slika 9 prikazuje delež sredstev, ki so jih posedovale gospodarske družbe v občini Črnomelj ob koncu leta 2021, glede na velikost.

Slika 9: Delež sredstev na dan 31.12. 2021 po velikosti družb v občini Črnomelj

Vir: AJPES, Podatki za 2021, preračun RIC Bela krajina.

Z največ sredstvi oziroma obveznostmi do sredstev so razpolagali v **C Predelovalne dejavnosti**, z dobrih 92,9 mio EUR, kar je 24 % več kot preteklo leto in predstavlja dobrih 47 % sredstev vseh gospodarskih družb v občini. Z več kot 10 mio EUR razpolagajo še **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil**, 33,3 mio EUR, slabe 3 % več kot predhodno leto, **H Promet in skladiščenje**, 23 mio EUR, 8,8 % več, **F Gradbeništvo** s skoraj 16,5 mio EUR sredstev, 18 % več kot predhodno leto in **M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti**, ki so razpolagali z 11,8 EUR sredstev ali 60,8 % več kot predhodno leto. Z najmanj sredstvi so poslovali v dejavnosti **R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti**.

Slika 10 prikazuje vrednost sredstev s katerimi so gospodarske občine Črnomelj razpolagale od leta 2007 do 2021.

Slika 10: Prikaz vrednosti sredstev gospodarskih družb v občini Črnomelj po letih (v mio EUR)

Vir: AJPES, Letna poročila za leta 2007 - 2021.

2.5 Čisti dobiček, čista izguba in neto poslovni izid družb

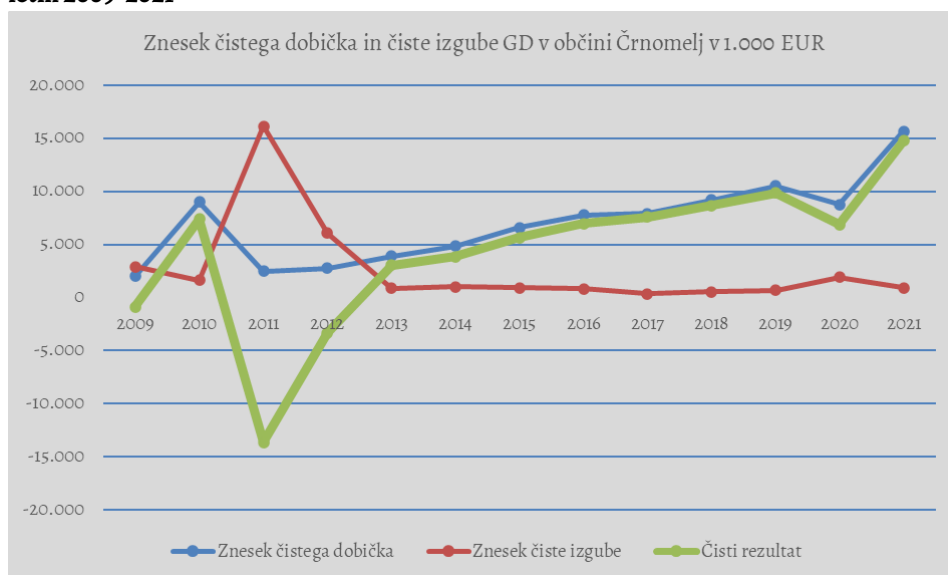
Od 267 gospodarskih družb, ki so poslovale v občini Črnomelj v letu 2021, so z dobičkom poslovale 204 družbe ali 31 več kot preteklo leto, kar predstavlja 76,4 % vseh družb (9,4 odstotne točke več kot 2020). Te družbe so ustvarile slabih **15,7 mio EUR čistega dobička**, kar je 6,9 mio EUR ali 79 % več kot predhodno leto.

Z izgubo je poslovalo 58 gospodarskih družb, 17 manj od predhodnega leta, kar predstavlja 21,7 % gospodarskih družb (7,3 odstotne točke manj kot predhodno leto). **Znesek čiste izgube** teh družb je znašal **0,92 mio EUR** kar je polovico manj kot predhodno leto.

Neto čisti rezultat gospodarskih družb v občini Črnomelj je bil v letu 2021 pozitiven in je znašal **14,75 mio EUR** ali 7,85 mio EUR več kot predhodno leto. Gibanje neto čistega dobička in čiste izgube prikazuje Slika 11. Pri tem je potrebno opozoriti, da so za leto 2021 uporabljeni nerevidirani podatki.

Največji dobiček so zabeležile gospodarske družbe iz **C Predelovalne dejavnosti**, ki so ustvarile 9,59 mio EUR čistega dobička, 2,18 krat več kot predhodno leto, kar predstavlja 61,1 % celotnega čistega dobička gospodarskih družb v občini. Od 64-ih gospodarskih družb iz te dejavnosti jih je 55 (86%) poslovalo z dobičkom, 8 (12,5 %) z izgubo. Zguba teh družb je znašala 87.000 EUR, kar je 87 % manj kot predhodno leto. Neto čisti rezultat družb v predelovalni dejavnosti je bil pozitiven in je znašal 9,5 mio EUR, 5,7 mio EUR več kot predhodno leto.

Slika 11: Znesek čistega dobička, čiste izgube in neto čistega rezultata gospodarskih družb v občini Črnomelj v letih 2009-2021

Vir: AJPES, Letna poročila za leta 2009 – 2021, preračun RIC Bela krajina.

Po znesku čistega dobička sledijo gospodarske družbe iz dejavnosti **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil** (dobra 2 mio čistega dobička, neto čisti rezultat 1,9 mio EUR), **F Gradbeništvo** (1,12 mio čistega dobička, neto čisti rezultat 1 mio EUR), **M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti** (skoraj 1,1 mio EUR čistega dobička, neto čisti rezultat slab 1 mio EUR). Blizu milijona čistega dobička in neto čisti rezultat 874.000 EUR so ustvarili v dejavnosti **H Promet in skladiščenje**.

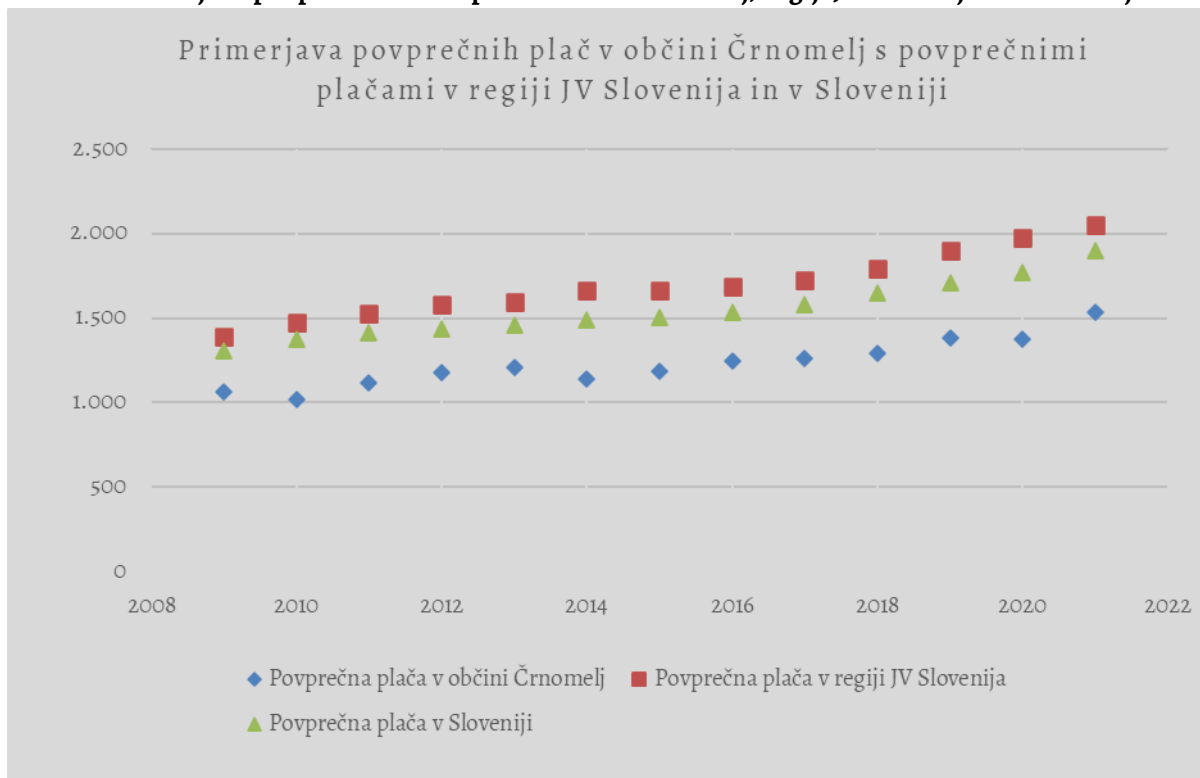
Neto čisto izgubo so ustvarili v dejavnosti **J Informacijske in komunikacijske dejavnosti** (-125.000 EUR), **I Gostinstvo** (-22.000 EUR) in **Q Zdravstvo in socialno varstvo** (-4.000 EUR).

2.6 Povprečne plače

V občini Črnomelj je bila **povprečna bruto plača v gospodarskih družbah v letu 2021 1.537 EUR**, kar je 158 EUR ali 11,4 % več kot predhodno leto. Povprečna bruto plača v občini Črnomelj zaostaja za povprečno bruto plačo v regiji JV Slovenija za 518 (80 EUR manj kot predhodno leto) oziroma dosega zgolj 74,8 % povprečne plače v regiji. Za povprečno bruto plačo v Sloveniji zaostajamo za 364 EUR, 37 EUR več kot predhodno leto, oziroma dosega 80,1 % povprečne bruto plače v Sloveniji.

Slika 12 prikazuje razkorak med povprečno bruto plačo v občini Črnomelj in povprečnimi bruto plačami v regiji JV Slovenija ter državi v obdobju od leta 2009 do leta 2021.

Slika 12: Primerjava povprečnih bruto plač: v občini Črnomelj, regiji JV Slovenija in v Sloveniji

Vir: AJPES, Letna poročila za leta 2007 - 2021.

Najvišje povprečne bruto plače so bile v dejavnosti **Q Zdravstvo in socialno varstvo**, 2.369 EUR in so bile na isti ravni kot predhodno leto. Sledi dejavnost **E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in saniranje okolja** z 2.019 EUR, 6 % več kot predhodno leto. Sledijo **M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti** (1.716 EUR, 4 % več) in **C Predelovalne dejavnosti** (1.686 EUR, 10 % več), **P Izobraževanje** (1595 EUR) in **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil** (1.535 EUR, 10 % več).

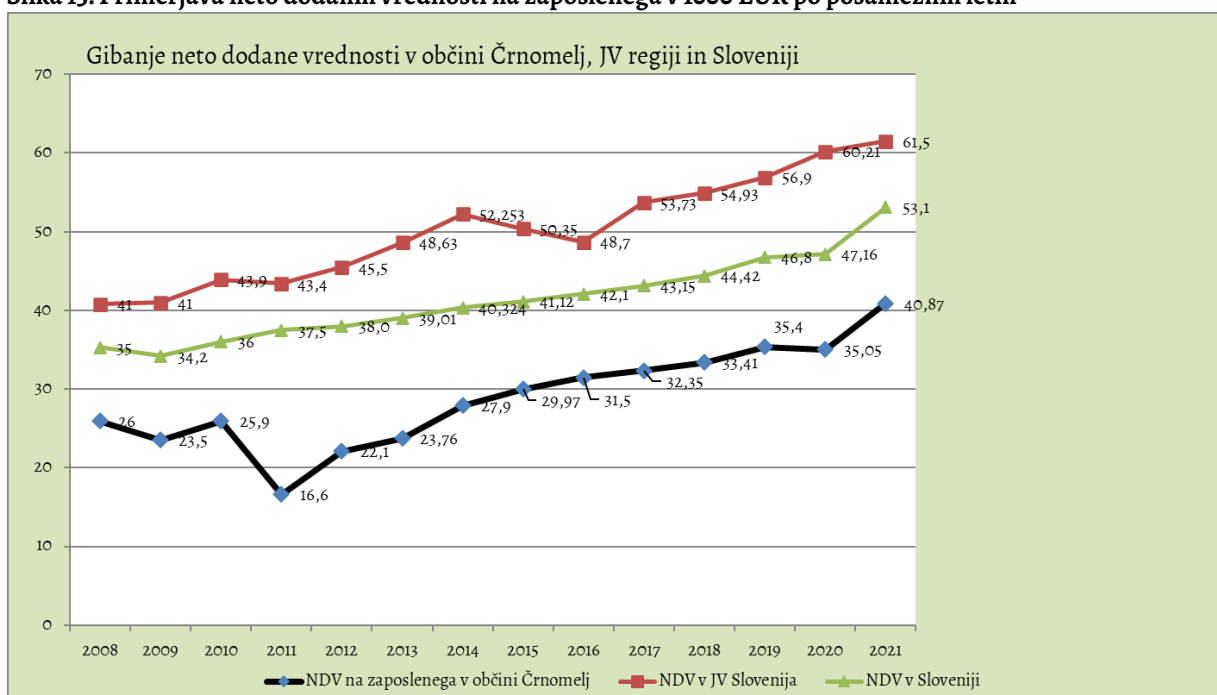
Najnižje so bile v dejavnostih: **D Oskrba z električno energijo, plinom in paro**, 1.049 EUR, in je edina dejavnost, kjer so se plače znižale, za 5,4 %, glede na predhodno leto. Sledijo: **F Gradbeništvo** (1.056 EUR, 11,6 % več kot v predhodnem letu), **L Poslovanje z nepremičninami** (1.081 EUR, 9,5 % več) in navkljub največjemu povečanju, za 28 %, **R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti** (1.096 EUR).

2.7 Neto dodana vrednost na zaposlenega (NDV na zaposlenega)

V občini Črnomelj je bila v letu 2021 **NDV na zaposlenega v gospodarskih družbah 40.868,35 EUR**, za kar 5.821 EUR oziroma 16 % večja kot predhodno leto. Zaostanek NDV na zaposlenega v primerjavi z našo regijo znaša 33,5 % in je za 8,25 odstotne točke manjši od predhodnega leta. Za državnim povprečjem

še zmeraj zaostajamo za 23 %, za 2,6 odstotne točke manj kot leta 2020. Slika 13 prikazuje razkorak med NDV na zaposlenega v občini Črnomelj v primerjavi z regijo in državo v posameznih letih.

Slika 13: Primerjava neto dodanih vrednosti na zaposlenega v 1000 EUR po posameznih letih

Vir: AJPES, Letna poročila za 2008 - 2021.

Po NDV na zaposlenega izstopata dejavnosti **J Informacijske in komunikacijske dejavnosti** (282.390,3 EUR) in **D Oskrba z električno energijo, plinom in paro** (276.718 EUR) tudi na račun manjšega števila zaposlenih. Sicer je bila NDV na zaposlenega najvišja v **K Finančne in zavarovalniške dejavnosti**, 71.770 EUR, kar je 46 % več kot predhodno leto. Sledijo dejavnosti **P Izobraževanje** (70.782 EUR), v kateri se je tudi NDV na zaposlenega najbolj povečala glede na predhodno leto, kar trikrat ter dejavnost **A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo** z 62.680 EUR (5 % več kot predhodno leto) NDV na zaposlenega. Več od povprečja so bile NDV na zaposlenega še v dejavnostih **M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti** (45.586 EUR, 22 odstotno povečanje), **C Predelovalne dejavnosti** (43.652 EUR, 19 odstotno povečanje) in **H Promet in skladiščenje** (41.933 EUR, enako kot predhodno leto). Nad 40.000 EUR je bila NDV na zaposlenega še v dejavnosti **E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja** (40.125 EUR, 9,2 % več) in v dejavnosti **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil** (40.039 EUR, 9,7 % več kot predhodno leto).

Najnižjo NDV na zaposlenega so dosegli v dejavnosti **R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti**, 18.933 EUR, sledijo **S Druge dejavnosti**, 23.313 EUR, **N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti**, 24.330 EUR in **I Gostinstvo**, 25.040 EUR. V ostalih dejavnostih je NDV na zaposlenega dosegla nad 30.000 EUR.

3 Poslovanje samostojnih podjetnikov v letu 2021

V občini Črnomelj je v letu 2021 **poslovalo 334 samostojnih podjetnikov**, kar je 2 manj kot v letu 2020. Trend zmanjševanja njihovega števila se tako nadaljuje že osmo leto. Pet⁴ podjetnikov spada po velikosti med majhne enote, še štirje podjetniki so zaposlovali več kot 10 oseb. Noben se ne uvršča med srednje ali velike podjetnike, mnogi izvajajo dejavnost sami, brez zaposlenih.

Največ s.p.-jev je delovalo v dejavnosti **F Gradbeništvo** in sicer 79, kar je 4 več kot preteklo leto. Sledijo **C Predelovalne dejavnosti** in sicer 59 s.p. ali 3 manj kot preteklo leto. V dejavnosti **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil** je delovalo 46 s.p.-jev, dva manj kot predhodno leto. Dva več kot predhodno leto, 39 jih je delovalo v dejavnosti **I Gostinstvo**. Več kot 10 podjetnikov je poslovalo v dejavnostih **S Druge dejavnosti** (27), **M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti** (26), **H Promet in skladiščenje** (16), **N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti** (12) in **A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo** (11). V ostalih dejavnostih je delovalo 5 ali manj s.p.-jev, v nekaterih zgolj eden.

Samostojni podjetniki so zaposlovali so **zaposlovali 340 oseb**, 10 več kot v letu 2020, kar predstavlja 14,9 % vseh zaposlenih v gospodarskih subjektih s sedežem v občini Črnomelj.

Dejavnost **F Gradbeništvo** je nudila zaposlitev največ delavcem, v njej so bile zaposlene 102 osebe oziroma 7 več kot predhodno leto. Sledita **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil** so zaposlovali 60 oseb, 4 več kot 2020) in **I Gostinstvo** v katerem je bilo zaposlenih 56 oseb (6 več). 48 oseb, 10 manj kot predhodno leto, je bilo zaposlenih v **C Predelovalne dejavnosti**. **M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti** so zaposlovale 34 oseb, ki so tudi najbolj povečale število zaposlenih in sicer za 22. Najbolj so se zmanjšale zaposlitve v dejavnosti **H Promet in skladiščenje**, zaposlovali so 19 oseb, 11 manj kot predhodno leto.

Samostojni podjetniki so ustvarili dobrih **41 milijonov EUR prihodkov od prodaje**, kar je za 14 % oziroma 5,17 mio več kot leto poprej. Prihodki od prodaje s.p.-jev v letu 2019 predstavljajo 13,9 % skupne prodaje gospodarskih subjektov, kar je 1,3 odstotne točke manj kot v letu 2020. Na tujih trgih so ustvarili dobrih 4 mio EUR prihodkov od prodaje, kar je v primerjavi z letom 2020 za 0,2 mio EUR ali 5 % manj.

Največ prihodkov od prodaje so dosegli v dejavnosti **F Gradbeništvo** in so znašali 12,9 mio EUR, kar je 33 % več kot leto poprej. Sledi dejavnost **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil**, katere prihodki od prodaje so znašali 9,44 mio EUR ali kar 27 % več kot leta 2020. **C Predelovalne dejavnosti** so ob zmanjšanju za 7,5 % dosegle dobrih 4,5 mio EUR prihodkov od prodaje. Sledita **I Gostinstvo** s skoraj 3,7 mio EUR prihodkov od prodaje, kar je 17 % več kot predhodno leto in **A Kmetijstvo in lov,**

---

⁴ Gozdar Staša Šolar s.p.; King Niko Ninić s.p., Lamles Alojz Lamut s.p.; Šenica - SEN Pavel Šenica s.p., Sečnja in spravilo lesa, Davor Mušič s.p.

gozdarstvo, ribištvo s 3,4 mio EUR ali 28 % povečanimi prihodki od prodaje glede na leto 2020. Dejavnost **H Promet in skladiščenje** je ob 30 % manjših prihodkih od prodaje ustvarila dobre 3,2 mio EUR. Nad milijon EUR prihodkov od prodaje so ustvarili samo še v dejavnosti **M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti**, kjer so ob povečanju za 57 % dosegli prihodke od prodaje v višini 2,1 mio EUR.

Prihodki s.p.-jev na tujih trgih so se glede na predhodno leto zmanjšali za 5 % in znašali 4 mio EUR. Predstavljajo 9,76 % prihodkov od prodaje samostojnih podjetnikov, kar je za 2 odstotni točki manj kot leto poprej. Delež izvoza s.p.-jev v celotnem izvozu gospodarskih subjektov predstavlja 3,2 %, kar je za 1,5 odstotne točke manj kot v letu 2020.

Nad milijon prihodkov na tujih trgih so dosegli zgolj v dejavnosti **F Gradbeništvo** in sicer slabe 1,3 mio EUR, za 1,6 % manj kot leta 2020. **C Predelovalne dejavnosti** so prihodke od prodaje povečale za 30 % in z njo dosegle 890 tisoč EUR. Nobenih prihodkov na tujih trgih ni bilo v dejavnostih: **B Rudarstvo, D Oskrba z električno energijo, plinom in paro, J Informacijske in komunikacijske dejavnosti, K Finančne in zavarovalniške dejavnost, L Poslovanje z nepremičninami, Q Zdravstvo in socialno varstvo, R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti in S Druge dejavnosti**

Ob koncu leta 2021 so imeli samostojni podjetniki v občini **25,17 mio EUR sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev**, kar je 4 % več kot v letu 2020. Razpolagali so z 11,3 % sredstev med vsemi gospodarskimi subjekti.

Z največ sredstvi oz. obveznosti do sredstev so, enako kot pretekla leta, razpolagali v dejavnosti **F Gradbeništvo**, 6,9 mio EUR, 18 % več kot predhodno leto. Sledijo **C Predelovalne dejavnosti** s 4,46 mio sredstev (4,4 % manj od predhodnega leta), **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil** s 4,3 mio EUR sredstev (9 % več od predhodnega leta) in **I Gostinstvo**, ki je razpolagalo s 3,2 mio EUR sredstev, 6,5 % več kot 2020. Z več kot milijon sredstev so razpolagali še **H Promet in skladiščenje** (dobra 2 mio EUR ali 28 % manj) in **A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo**, z 1,9 mio EUR ali 25 % več kot 2020.

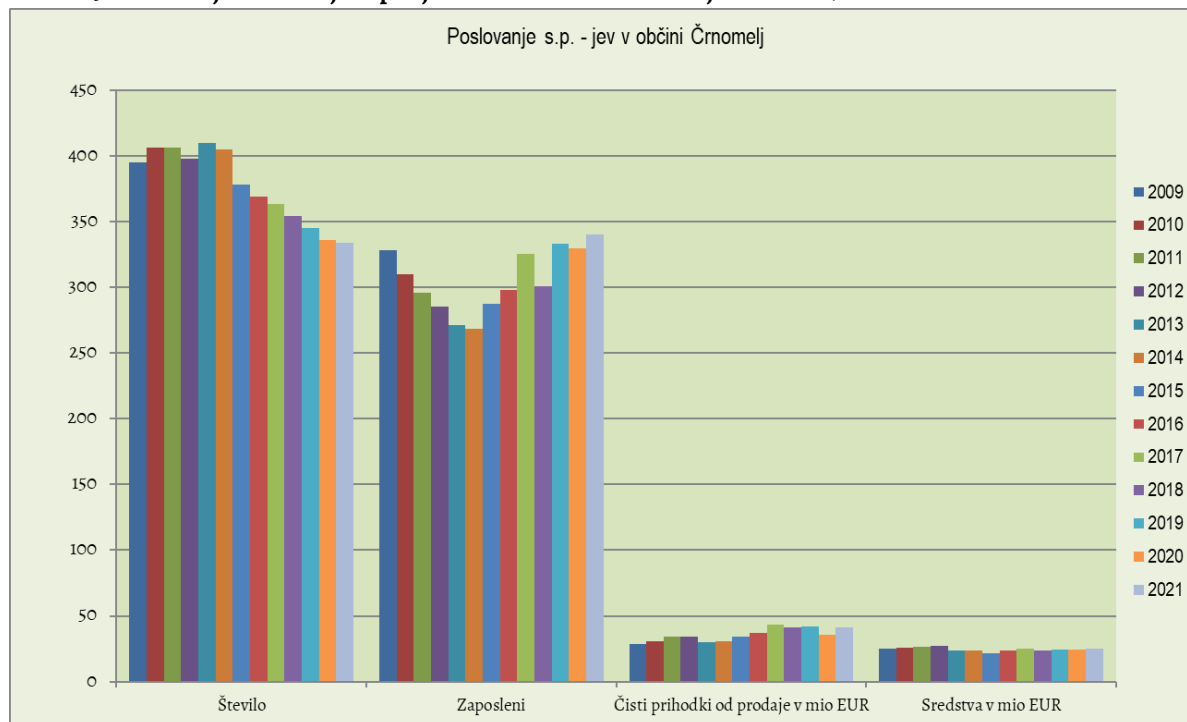
Poslovanje s.p.-jev prikazuje Slika 14.

Neto dodana vrednost na zaposlenega je pri samostojnih podjetnikih znašala **18.044 EUR**, kar je 44 % manj kot predhodno leto. Zmanjšala se je v prav vseh dejavnostih od 17 pa vse do 90 %.

Največjo NDV na zaposlenega so, kljub zmanjšanju za 50,5 %, dosegli v dejavnosti **D Oskrba z električno energijo, plinom in paro** in je znašala 54,451 EUR. Sledijo: **L Poslovanje z nepremičninami**, 30.922 EUR, kar je 39 % manj od predhodnega leta, **H Promet in skladiščenje**, s 26.283 EUR, 38 % manj kot predhodno leto, **A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo**, s 23.851 EUR ali 17 % manj in **F Gradbeništvo**, z 20.556 EUR. Ostale dejavnosti so dosegle pod 20 ali celo 10 tisoč EUR, najmanj **K Finančne in zavarovalniške dejavnosti**, zgolj 5.101 EUR.

Slika 14: Poslovanje samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj v letih 2009-2021

Vir: AJPES, Letna poročila za 2009 – 2021, preračun RIC Bela krajina.

Povprečna bruto plača pri samostojnih podjetnikih je v letu 2021 znašala 1.250 EUR, kar je za 106 EUR ali 9,2 % več kot leta 2020 in v povprečju 287 EUR nižje kot v gospodarskih družbah. Najvišje dosežena povprečna bruto plača je bila v dejavnosti **S Druge dejavnosti**, kjer se je povečala za 62 % in znašala 1.540 EUR. Sledijo **F Gradbeništvo**, s povprečno bruto plačo 1.371 EUR in se je glede na predhodno leto povečala za 10 %, **M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti**, kjer se je plača povečala za dober odstotek in znašala 1.291 EUR. Najnižja je bila v dejavnosti **D Oskrba z električno energijo, plinom in paro**, kjer je bila manjša za 28 % od predhodnega leta in znašala 701 EUR.

Pozitiven poslovni izid (podjetnikov dohodek) je imelo 286 ali 85,6 % samostojnih podjetnikov, kar je za 21 podjetnikov ali 3,16 odstotne točke več kot predhodno leto. Skupaj so ustvarili slabih **3,5 mio EUR podjetnikovega dohodka**, 435.000 več kot predhodno leto. Z negativnim poslovnim izidom je poslovalo 48 (14,4 %) samostojnih podjetnikov, kar je 11 manj kot leta 2020. Ustvarili so 369.267 EUR negativnega izida, čisti neto rezultat je znašal 3,1 mio EUR, slabe pol milijona več kot preteklo leto.

V dejavnostih: **D Oskrba z električno energijo, plinom in paro**, **H Promet in skladiščenje**, **J Informacijske in komunikacijske dejavnosti**, **K Finančne in zavarovalniške dejavnosti**, **L Poslovanje z nepremičninami**, **Q Zdravstvo in socialno varstvo**, **R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti** so vsi podjetniki poslovali pozitivno. Največ podjetnikovega dohodka so ustvarili v dejavnosti **F Gradbeništvo**, 906.769 EUR, v tej dejavnosti je delovalo pozitivno 70 podjetnikov ali 88,6 %. Sledi **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil**, s 574.052 EUR podjetnikovega prihodka, pozitivno je poslovalo 37 samostojnih podjetnikov ali 80 %. **C Predelovalne dejavnosti** so ustvarile 518.010 EUR podjetnikovega prihodka, pozitivno je poslovalo 49 podjetnikov ali 83 %. V

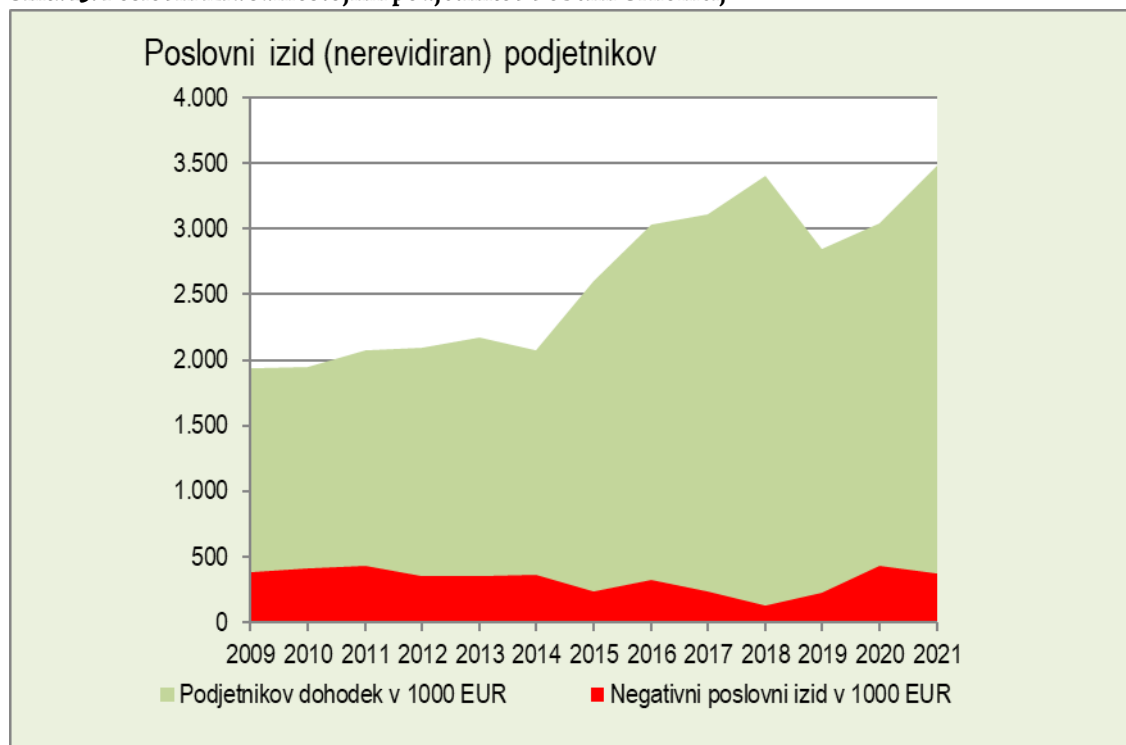
ostalnih dejavnostih so ustvarili manj kot pol milijona podjetnikovega prihodka. Poleg dejavnosti **B Rudarstvo**, ki ni ustvarilo pozitivnega izida oziroma podjetnikovega prihodka, so najmanj, 9.000 EUR, ustvarili v dejavnosti **Q Zdravstvo in socialno varstvo**.

Od 48 samostojnih podjetnikov (14,4 %), ki so leto zaključili z negativnim izidom in skupaj ustvarili 369.267 EUR negativnega izida, jih je največ, 10 ali 17 % od vseh v dejavnosti, delovalo v **C Predelovalne dejavnosti**. Njihov skupni negativni izid je znašal 57.161 EUR. Največji negativni izid je bil v dejavnosti **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil**, znašal je 103.305 EUR, ustvarilo ga je 9 podjetnikov (19,6 delujočih v dejavnosti). Sledita dejavnost **F Gradbeništvo**, v kateri je 9 podjetnikov (12,9 %) ustvarilo 70.004 EUR negativnega izida in **I Gostinstvo**, v tej dejavnosti je 6 podjetnikov (15,4 %) ustvarilo 60.388 EUR negativnega izida. **S Druge dejavnosti** so ustvarile 31.741 EUR negativnega izida, v njej je z izgubo delovalo 7 podjetnikov (26 %). Skoraj 28.000 EUR so negativnega izida ustvarili v dejavnosti **A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo**, v tej dejavnosti sta z izgubo poslovala 2 podjetnika (18 %). V ostalih dejavnostih je bila izguba manjša od 10.000 EUR.

Največji čisti rezultat so ustvarili samostojni podjetniki v dejavnosti **F Gradbeništvo** in je znašal 836.765 EUR. Dejavnost **G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil** je ustvarila drugi po velikosti neto čisti rezultat – 470.746 EUR. Več kot 300.000 EUR neto čistega rezultata sta ustvarili še dejavnosti: **C Predelovalne dejavnosti** (460.849 EUR) in **I Gostinstvo** (410.937 EUR).

Poslovni izid samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj od leta 2009 do leta 2021 prikazuje Slika 15.

Slika 15: Poslovni izid samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj

Vir: AJPES, Letna poročila za 2009 – 2021, preračun RIC Bela krajina.

PRILOGE:

Priloga 1: Podatki o poslovanju GD in s.p.-jev v občini Črnomelj za leto 2021 (AJPES)

OBČINA ČRNOMELJ

Gospodarske družbe in podjetniki	Število	Zaposleni	Prihodki od prodaje v mio EUR	Prihodki na tujih trgih v mio EUR	Sredstva na dan 31.12.2021 v mio EUR
Sp	334	340	41,0	4,0	25,0
Mikro	216	459	38,0	5,0	42,0
Majhne	46	887	120,0	58,0	82,0
Srednje	5	599	97,0	57,0	72,0
Velike	0	0	0,0	0,0	0,0
Skupaj GD	267	1.945	255,0	120,0	196,0
Skupaj GD in sp	601	2.285	296,0	124,0	221,0

Vir podatkov: Letna poročila za leto 2021.

Priloga 2: Podatki o poslovanju GD po panogah v občini Črnomelj v letu 2021 (AJPES)

Standardna klasifikacija dejavnosti	Število GD	Zaposleni	Prihodki od prodaje (v 1000 EUR)	Prihodki na tujih trgih (v 1000 EUR)	Sredstva na dan 31.12. 2021 (v 1000 EUR)	NDV na zaposlenega (v 1000 EUR)	Povprečna plača v 2021	Število družb z dobičkom	Indeks 2021/2020	Znesek čistega dobička v 1000 EUR	Indeks 2021/2020	Število družb z izgubo	Indeks 2021/2020	Znesek čiste izgube v 1000 EUR	Indeks 2021/2020
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	2	12	3.396	1.647	3.860	62.680	1.367	2	200	80	1.002	0		0	
C Predelovalne dejavnosti	64	941	103.690	63.255	92.925	43.652	1.686	55	108	9.586	218	8	67	87	13
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	5	3	976	0	2.912	276.718	1.049	4	100	252	221	1	100	0	5
E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	1	67	5.713	0	2.953	40.125	2.019	1	100	23	110	0		0	
F Gradbeništvo	34	256	18.121	4.063	16.492	32.516	1.056	27	135	1.120	141	7	58	81	53
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	55	261	59.530	13.291	33.279	40.039	1.535	41	111	2.029	141	13	87	98	41
H Promet in skladiščenje	19	183	26.243	13.029	23.052	41.933	1.401	15	125	935	83	4	80	61	33
I Gostinstvo	23	71	3.207	10	7.006	25.040	1.192	15	188	238	172	7	78	260	51
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	4	0	480	424	401	282.390	1.174	2	200	81	1.618	2	100	206	573
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	3	3	292	0	310	71.770	1.239	2	100	93	124	1		1	
L Poslovanje z nepremičninami	2	4	149	0	156	31.931	1.081	2	100	29	420	0		0	
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	33	88	30.938	24.526	11.810	45.586	1.716	26	113	1.068	195	7	64	81	106
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	8	40	998	109	1.148	24.330	1.296	5	167	52	130	2	67	10	86
P Izobraževanje	4	2	130	0	185	70.782	1.595	2	67	54	1.814	2	200	10	142
Q Zdravstvo in socialno varstvo	1	3	211	0	31	37.655	2.369	0	0	0	0	1		4	
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	3	2	74	0	73	18.933	1.096	2	100	14	39	1	100	12	1.177
S Druge dejavnosti	6	9	565	11	342	23.313	1.337	3	150	18	221	2	67	11	81
SKUPAJ	267	1.945	254.714	120.364	196.937	40.868	1.537	204	118	15.672	179	58	77	920	49

Informacija o poslovanju gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj v letu 2021

Priloga 3: Podatki o poslovanju s.p.-jev po panogah v občini Črnomelj v letu 2021 (JPES)

Standardna klasifikacija dejavnosti	Število podjetnikov	Zaposleni	Prihodki od prodaje (v 1000 EUR)	Prihodki na tujih trgih (v 1000 EUR)	Sredstva na dan 31.12. 2021 (v 1000 EUR)	NDV na zaposlenega (v 1000 EUR)	Povprečna plača v 2021	Število podjetnikov s podjetnikovim dohodkom	Indeks 2021/2020	Znesek podjetni kovega dohodka 2021 v 1000 EUR	Indeks 2021/2020	Število podjetnikov z negativnim izidom	Indeks 2021/2020	Znesek negativnega izida 2021 v 1000 EUR	Indeks 2021/2020
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	11	26	3.367	439	1.906	23.851	1.198	9	113	134	104	2	100	28	401
B Rudarstvo	1	0	67	0	108	9.144	0	0	0	0	0	1		5	
C Predelovalne dejavnosti	59	37	4.517	890	4.463	15.344	1.221	49	104	518	130	10	67	57	53
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	1	1	132	0	560	54.451	701	1	100	10	47	0		0	
F Gradbeništvo	79	102	12.915	1.292	6.904	20.556	1.371	70	108	907	114	9	90	70	67
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	46	60	9.440	310	4.327	17.766	1.197	37	97	574	136	9	90	103	247
H Promet in skladiščenje	16	19	3.247	380	2.055	26.283	1.199	16	114	237	104	0	0	0	0
I Gostinstvo	39	56	3.687	127	3.162	17.431	1.132	33	127	471	182	6	55	60	92
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	4	1	296	0	111	11.930	1.080	4	80	40	151	0		0	
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	2	0	48	0	24	5.101	0	2	67	16	115	0		0	
L Poslovanje z nepremičninami	1	0	57	0	224	30.922	0	1	100	15	648	0		0	
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	26	34	2.122	267	694	16.747	1.291	24	92	257	120	2	200	1	156
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	12	2	451	5	211	10.636	1.014	11	110	84	98	1	33	10	78
P Izobraževanje	5	0	68	1	10	8.239	0	4	80	42	123	1		3	
Q Zdravstvo in socialno varstvo	2	0	33	0	10	6.778	0	2	200	9	414	0	0	0	0
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	3	2	144	0	99	15.970	785	3	150	15	89	0	0	0	0
S Druge dejavnosti	27	1	421	0	297	5.441	1.540	20	83	149	104	7	350	32	2.411
SKUPAJ	334	340	41.013	3.713	25.166	18.044	1.250	286	103	3.479	124	48	81	369	94

Informacija o poslovanju gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov v občini Črnomelj v letu 2021